

DARASA LA NNE

Ifuatayo ni Malengo ya Masomo ya Umahiri, au vipaumbele kwa wanafunzi wote wa darasa la nne kufaulu wanapopanda daraja la tano. **Umahiri** (M) ya ujuzi huu ina maana kwamba mwanafunzi amefikia kiwango cha daraja na anafanya kazi kwa kujitegemea katika kiwango cha daraja. Umahiri unaweza kuchukua muda kufikia, kama ujuzi wa kimsingi unavyoendelea katika mwaka mzima wa shule.

KUSOMA

- Husimbua maneno mengi ya silabi isiyojulikana.
- Husoma na kuelewa maandishi ya kiwango cha daraja kwa urahisi, kujisahihisha inavyohitajika.
- Huchanganua mada ya matini kwa kutumia ushahidi.
- Inafafanua na kuchanganua vipengele vya hadithi (wahusika, mazingira na matukio).
- Huchanganua mawazo makuu na kutaja ushahidi unaounga mkono.
- Huamua maana ya msamiati na jinsi maneno hayo yanavyounda maana ya matini.
- Anaeleza jinsi mwandishi anavyounda mkono madai kwa sababu na ushahidi.
- Hulinganisha na kulinganisha matini mbili kwenye mada moja.
- Huandika utangulizi ulio wazi na uliopangwa kwa kipande cha maoni.
- Hutoa sababu, ukweli, na maelezo ili kusaidia uandishi wao katika vipande vya maoni.
- Hutunga aya ya kumalizia kwa kipande cha maoni.
- Hutoa sentensi kamili, kutambua na kusahihisha vipande na utekelezaji.
- Hubainisha maana ya maneno yasiyojulikana na yenye maana nyingi kwa kutumia vidokezo vya muktadha, viambishi awali, viambishi tamati na mzizi wa maneno.

HISABATI

- Hutatua matatizo ya maneno ya hatua nyingi kwa herufi kwa wasiojulikana.
- Hutambua jozi za kipengele na wingi wa nambari.
- Hubainisha nambari kama kuu au mchanganyiko.
- Inatambua thamani ya mahali ya nambari kamili za tarakimu nyingi.
- Inalinganisha nambari za tarakimu nyingi kwa kutumia $>$, $=$, na alama za $<$.
- Kwa ufasaha huongeza nambari nzima za tarakimu nyingi kwa kutumia algoriti.
- Huondoa nambari nzima za tarakimu nyingi kwa ufasaha kwa kutumia algoriti.
- Huzidisha hadi tarakimu nne kwa nambari ya tarakimu moja kwa kutumia mkakati wa thamani ya mahali.
- Huzidisha tarakimu mbili kwa nambari ya tarakimu mbili kwa kutumia mkakati wa thamani ya mahali.
- Hugawanya hadi nambari ya tarakimu nne kwa nambari ya tarakimu moja kwa kutumia mkakati wa thamani ya mahali.
- Inalinganisha sehemu kwa kutumia $<$, $=$, na $>$.
- Husuluhisha matatizo ya maneno yanayohusisha kujumlisha nambari mchanganyiko.

- Hutatua matatizo ya maneno yanayohusisha utoaji wa nambari mchanganyiko.
- Hutatua matatizo ya ulimwengu yanayohusisha kuzidisha sehemu kwa nambari nzima.
- Hupata pembe zisizojulikana kwa kutumia kuongeza na kutoa.

MASOMO YA JAMII

- Huuliza maswali yenye changamoto kuhusu uhamiaji na makazi.
- Huuliza maswali yanayounga mkono kuhusu uhamiaji na makazi.
- Hutumia ushahidi kutoka vyanzo vingi kujibu maswali yenye changamoto.
- Hubainisha vyanzo vya msingi ni akaunti za mkono wa kwanza na vyanzo vya pili hutoa maelezo ya mtumba.
- Hukuza madai ya kujibu maswali yenye changamoto.
- Inaelezea sababu na athari za uhamiaji na makazi.
- Hujenga hoja kuhusu changamoto na fursa ambazo watu hukabiliana nazo wakati wa kuhamia jumuiya mpya.
- Inaelezea njia tofauti za kushughulikia maswala ya uhamiaji na makazi.
- Huamua njia za kusaidia watu wanaohamia jumuiya mpya.

SAYANSI

- Hujenga na kueleza uhusiano kati ya kasi ya kitu na nishati ya kitu.
- Inabainisha ushahidi kwamba nishati inaweza kuhamishwa.
- Huuliza maswali na kutabiri matokeo kuhusu mabadiliko ya nishati wakati vitu vinapogongana.
- Huunda mfano wa mawimbi ili kuonyesha ruwaza katika amplitude na frequency.
- Hutengeneza kielelezo cha kuelezea jinsi mwanga unaoakisi kutoka kwa vitu na kuingia kwenye jicho huruhusu vitu kuonekana.
- Huzalisha na kulinganisha suluhu zinazoonyesha ruwaza zinaweza kutumika kuhamisha taarifa.
- Inaeleza kwamba mimea ina miundo ya ndani na nje inayoisaidia kuishi.
- Inaeleza kwamba wanyama wana miundo ya ndani na nje inayowasaidia kuishi.
- Inaeleza kwamba wanyama huchakata taarifa kutoka kwa hisi zao na kujibu kwa njia tofauti.
- Hubainisha ruwaza katika miamba ili kueleza mabadiliko katika mandhari.
- Huchunguza na kupima athari za hali ya hewa, mmomonyoko wa ardhi na utuaji.
- Huchanganua data kutoka kwa ramani ili kuelezea ruwaza za vipengele vya Dunia.
- Inaelezea jinsi rasilimali za mafuta zinapatikana na jinsi zinavyoathiri mazingira.
- Huzalisha na kulinganisha suluhu za athari za binadamu kwenye michakato ya asili.